

LLIBRET DE LA

FALLA
DEL COMERS
DE LA PLAÇA DEL
MERCAT
CENTRAL

Any 1932

Préu: 20 cts.

PALAFIX, 1 (Mercado Central) VALENCIA

Ultramarinos y Fiambres finos

Casa Julián

P. Mercado, 35 y Trench, 26

Teléfono 13450.

VALENCIA

**La casa mejor surtida en quesos, mantecas,
— embutidos, conservas y licores —**

ESPECIALIDAD EN CAFES TOSTADOS AL DIA

FALLA

de la Plaça del Mercat

Relació i explicació de
lo que conté esta falla

Valencia 1932

IMPORTANTE

El día 19, a las 11 de la mañana, obsequiaremos a todos los niños de nuestros protectores, con GLOBOS de GOMA (Fabricación de Precinto Moderno de Barcelona) que nos han sido entregados a este fin por

D. J. Farinós, Burgueríns, 3 - Valencia

RELACIÓ I EXPLICACIÓ

¿Vosté ha comprat el llibret
de la Falla del Mercat
i voldrà, perquè te dret,
saber el significat
de lo que l' artista a fet?

¡Llástima de «calderilla»!
¡Si esta falla es tan sencilla,
tan inocent i tan vella,
qu' apenes se fixe en ella
la sabrá «de carrerilla»!...

Pero, com tampóc es cas
d' anar tornant els dinés,
li pegarem un repàs
i parlarem, clar i ras,
per a que no ignore res.

Estém en el gran bullit.
Cadascú del veïnat
te una idea i un partit...
Sòls la falla els ha juntat
i en la festa s' han unit!

Calía fer una falla
qu' a tots els tinguera a ralla,
fugint de posar en ella
res qu' iniciara querella
ni que moguera batalla.

I a un xic que les caça al vòl
i pesa en òr lo que val,
un tema sensacional
se li cuallá en el peròl:
¡EL PECAT ORIGINAL!

Vejérem obèrt el cèl;
ja li havíem pres el fil
i alló nos venia al pèl
per a evitar tot recèl
i tindre al barri tranquil.

¿No farien descarats
tots els ninòts mig nuets?
Podien, dissimulats,
en *Cortina* estar tapats...
I cridàrem a *Carlets*.

I així la falla está feta:
sencilleta, curioseta,
alegre valencianòta;
¡tal com artiste i poeta
se l' han tret de la cabòta!

Qui haja llegit el Cató
fácilment la compendrà.
Pero, com es de caixó
publicar l' **EXPLICACIÓ**.
¡Vinga *tipic* i alla va!

=

Decoració teatral:
el *Paradís Terrenal*;
camps de ròses, rius de mel...
I l' *Arbre del Be i del Mal*
alçant les branques al cèl.

Han naixcut *Adán i Eva*.
Ara están en la *fruitava*.
Ella es fresca, fòrta i brava.
I, ell, la vista no li lleva.
la mira ¡i no se l' acava!

DEU els ha dit: -«Divertiu-vos,
conegau-vos, ajudeu-vos,
entengau-vos, acosteu-vos,
enamoreu-vos, uniu-vos,
¡creixcáu i mulpliqueu-vos!

I els ha fet eixe regal
del Paradís Terrenal,
lliures de pena i de fèl,
si no li toquen ni un pèl
a l' Arbre del Be i del Mal.

Adán, docilment, s' aguanta.
Pero, en canvi, la parenta,
que ja havem dit qu' es valenta
i per res del mon s' espanta,
cap-gira a l' home i l' espenta.

De l' arbre les fruites llóa,
el pobre *Adán* dubta i súa
mirant a sa dona núa...
¡I, ara, surt una serp boa
caragolejant la cúa!...

Du una poma, entre les dents,
per a oferir als presents.
Contats estan els instants...
Pero, *Eva*, no para ments;
s' ha aveat a estos desplants.

I oblidant la prohibició,
per mes qu' Adán diu que no,
fa qu' el pòbre, aborrit ja,
li done un mós en redó...
¡I fan «la gran empastrá»!

Total: que per un minut
d' aquell plaér prohibit.
Eva, el dolor nos ha dut,
i el bon Deu l' ha malait
i el Paradís ¡s' ha perdut!

Desd' aquell moment fatal
tot, als homens, nos ix mal;
ningú fa tot lo que vòl...
¡Vejaú si nos fa la còl
¡EL PECAT ORIGINAL!

Aixó i res mes, es la falla,
original per lo vella:
el *Paradís*, la *Parella*
i el viure de la *Canalla*
per el mal exemple d' ELLA.

En l' arbre fruites sensuais
per a enfitar als mortals.
Corca fins en les raïls.
I en les branques, uns pardals
que canten per molts estils.

Animals sense aprensións
i sense escrúpuls ningúns,
ensenyau certes lliçons
sobre temes i qüestións
qu' ací no son oportuns.

Tot revólt i tot mesclát.
Ni existis moralitat,
ni de vergonya hi ha un brot.
¡L' *orige* d' aquell pecat
es el culpable de tot!

=

Per fortuna hi ha una escena
infantívola, serena,
vistosa, alegre, oportuna,
castiça i de gràcia plena;
sense malícia ninguna.

Es un estól d' angelets.
per Sant Pere destacats
a fer uns encarreguets.
¡Han volat molt; i, els pobrets
deuen estar desmaiats!

Menjar un poc es precís.
D' allí al cèl queda un bon tròç.
DEU els ha donat permís
per a anar al Paradís
a qu' es guisen un arroç.

I, clar es, de ma tan fina
la menjada es soberana.
¿Qui, en Valencia, no imagina
que degué náixer, aixina,
la paella valenciana?

=

Ja hu tením tot explicat.
Si de lo darrer qu' hem dit
vos agrada el socarrát,
vingau; endugau-se un plat,
¡i que vos fassa profit!

CRIT DE FESTA

¡Repiqueu, cridant al mon,
campanes de Sant Joán!
¡Diu-guilin-don!
¡Diu-guilin-dan!

=

¡Vingau *turistes*! ¡Ja tenim llesta
tota la trama de nôstra festa
i a divertir-se, la gent, dispòsta
se manifesta,
sense apurar-se per lo que resta
ni acovardar-se per lo que còsta;
¡per que no tenen festa com esta,
ni feta apòsta
galls qu' alardejen de millor cresta!...

=

¡Vingau a voreu! La gent s' ufana
de ser atenta, de ser urbana,
cortés i fina,
per aquí deixa terra lluntana
i el seu alegre pas encamina
cap a esta vega, la mes bledana
de les que banya la mar llatina.

=

¡Vingau a voreu! A boca plena
dieu que, abanda la terra bõna,
aci hi ha un poble qu' a la faëna
mai se li antoixa girar l' esquena;
pero quan sòna
l' hora serena
de deslliurar-se de tota pena,
ja ningú mena;
¡la traca trona,
la copa plena
i el himne entona!...

¡Vingau a voreu! Ja está guarnida
la nostra falla, la preferida...
Pero atres moltes, d' un valor gran,
de l' entusiasme colmen la mida.
¡Vingau a voreu! ¡Oixcau la crida
de les campanes de Sant Joan!

NO SABÉ TRIAR

Perque Adán menjá una poma
vejès si ha donat que fer!
¡Mes a conte li tenia
menjar-se un meló d' Alger!

¡AIRE, AIRE!

Sempre que vaig de paella
tarden en coure-la molt.
En la falla, com son angels,
la podeu fer *en un vól.*

¡PA QUE VEJES!

En pór, com en atres coses,
ningú a les dones entén.
S' asusten d' un ratolí
¡i li fan cas a una serp!

¡QUE VE L' ASTRAL!

Che, lleveu enseguideta
eixe «Arbre del Be i del Mal.»
¡Lleveu-lo abans de qu' el tallen
per acord munisipal!

Valencianos

No olvidéis nunca que los
Almacenes de Tejidos mas
surtidos y baratos son los de

La Samaritana

Grandes novedades en crespones, creps ma-
roquen, georgetes, sedas estampadas, tusor,
falletinas y demás artículos de temporada.

No comprar artículos de

PRIMERA COMUNION

sin antes visitar estos almacenes,
donde encontrarán todo cuanto desee
y exija el gusto mas exquisito
a precios inverosímiles

Trajes confeccionados

y a la medida, para niños y niñas

Almacenes La Samaritana

(Antigua tienda El Toro)

Mercado, 31 y 32 y Nueva, 17-VALENCIA

Los Almacenes

de Tejidos

mas populares

de

Valencia

Los

baratos

mas baratos

de

todos los baratos

Calle de la Paz, 3 - Pl. Mercado, 30